

Ijzeroer en gesmede spijkers

Datering : 15e eeuw
Beschrijving : 14 spijkers met de hand gesmede van verschillende lengte. De langste is 13 cm, de kleinste is 2.7 cm.

Gemeente : Heemskerk
Omgeving : Heemshof, Oosterweg
Trefwoord object : Gereedschap

Ijzeroer

Ijzeroer zijn grotere, verharde ijzeroxide-ijzerhydroxide-concreties, die al vele eeuwen geleden in de Lage Landen van dicht onder het maaiveld werden gedolven als grondstof voor de ijzerproductie. Andere (veel) minder gebruikte namen zijn ijzeroersteen, ijzermaal, ijzersteen, bruinijzersteen, bruinijzererts, moeraserts, moerasijzererts, moddererts, poelerts, velderts, weideerts, zodenijzersteen en klappersteen. In Groningen werden de 'roodgekleurde' gronden met ijzeroer aangeduid als rodoorn.

Moerasijzererts (ijzeroer) werd bij beekdalen of andere laag gelegen plaatsen in het landschap gedolven. Vervolgens werd het soms verhit om het te reinigen, waarna het in kleinere brokken werd geslagen.

In de middeleeuwen werd er vaak ijzer gewonnen uit zogenaamde 'klapperstenen'. Klapperstenen bestaan ook uit ijzeroer; maar hier is het ijzerhydroxide afgezet rondom kleibolletjes die zich her en der in het zand bevinden. Het ijzeroer is hier de omhulling van de klei. De klei verschrompelt door uitdroging, het ijzeroer wordt dan een 'klappersteen'. Bij het schudden hoort men het kleibolletje in de klont ijzeroer rammelen, vandaar de naam.